

REČNIK POJMOVA

Autoimuna bolest

Poremećaj funkcije imunološkog sistema koji uzrokuje da organizam napada vlastita tkiva.

Automatska supstitucija

Praksa zamene jednog leka drugim, obično izdavanje generičkih lekova umesto orginalnih, bez savetovanja sa lekarom koji je prepisao lek.

Biosličan lek (biosimilar)

Biološki lek razvijen da nalikuje već odobrenom biološkom leku.

DNK

Skraćenica za deoksiribonukleinsku kiselinu, materijal koji se nalazi u svakoj ćeliji i sadrži upute koje svakog pojedinca i svaku vrstu čine jedinstvenom. Sekvence DNK se unutar ćelije dekodiraju kako bi se proizveli specifični proteini.

Generički lek

Malomolekulske lekovi koji sadrži istu delujuću materiju i oblikovan je da deluje na isti način kao i prvobitno odobren (orginalni) lek i stavlja se na tržište nakon što istekne patent i sa njim povezana prava zaštite orginalnog leka.

Generičko ime

Naziv farmaceutskog sastojka ili delujućeg sastojka leka, koji je različit od trgovackog imena (brenda), pogledati i Međunarodno nezaštićeno ime.

Imunoterapija

Oblik biološke terapije dizajnirane tako da podstiče ili potiskuje imunološki sistem kako bi pomogao organizmu u borbi protiv karcinoma ili drugih bolesti.

Indikacija

Medicinsko stanje ili bolest za čije je lečenje lek odobren.

Klinička ispitivanja

Ispitivanja dizajnirana da ispitaju delotvornost i sigurnost nekog leka za primenu kod ljudi.

Malomolekulski lekovi

Hemski sintetizovani lekovi sa dobro definisanom strukturu kojima se može kopirati.

Međunarodni nezaštićen naziv (Eng. International Nonproprietary Name INN)

Jedinstveni naziv koji svakom leku dodeljuje Svetska zdravstvena organizacija: poznat i kao generičko ime leka.

Monoklonsko antitelo

Antitelo koje je namerno napravljeno tako da se veže za specifičnu ciljanu materiju u telu.

Mnogi savremeni biološki lekovi su monoklonska antitela.

Patent

Ekskluzivna prava koja se dodeljuju izvornom pronalazaču (originatoru) nekog novog izuma ili proizvoda i koja isključuju druge strane tj. onemogućuju im da kopiraju ili ostvaruju profit od tog izuma tokom određenog vremenskog perioda.

Protein

Veliki molekul sastavljen od lanca aminokiselina. Proteini su neophodni sastojci živih organizama i uključeni su u doslovno svaki proces unutar ćelije.

Antitelo

Vrsta proteina jedinstvene površinske strukture koji mogu prepoznati štetne mikrobe ili sastojke te pokrenuti imunološki sistem da ih uništi.

Referentni / inovativni biološki lek

Predhodno registrovan biološki lek za kojij neki proizvođač želi razviti biosličan lek naziva se i inovativnim biološkim lekom ili jednostavno orginalnim biološkim lekom.

Registracija

Odobrenje regulatornog tela za stavljanje leka u promet u jednoj ili više indikacija koje se daje na osnovi ocene podataka koji dokazuju da lek deluje dobro i da korisni učinci za zdravlje nadmašuju poznate rizike njegove primene.

Zamenljivost lekova

medicinska praksa zamenjivanja jednog leka drugim za koji se očekuje da će ostvariti isti klinički učinak bez značjnog rizika za bolesnika na inicijativu ili uz saglasnost lekara koji lek prepisuje.